

IN DEZE NIEUWSBRIEF

INTERNATIONAAL

Voormalig FNV bestuurder Catelene Passchier opnieuw gekozen als voorzitter van werknemersdelegatie in Beheersraad van de ILO voor de periode 2021 - 2024

1

EUROPEES VAKBONDSNIEUWS

23 juni Internationale actiedag voor de publieke diensten – ook FNV deed mee!

2

Vakbondsoverwinning: voor het eerst staat sociale conditionaliteit in het landbouwbeleid

2

NIEUWS UIT EUROPA

Europees Sociaal Partners beginnen weer te onderhandelen over een nieuwe werkprogramma

3

Europese Raamovereenkomst actief ouder worden

3

Groeiend gebruik van kunstmatige intelligentie om werknemers te monitoren

3

Nieuw Strategisch kader voor gezondheid en veiligheid op het werk 2021-2027

3

VERDIEPING

EU actie tegen Hongaarse wet die voorlichting aan minderjarigen over homoseksualiteit en transgenderthema's verbiedt

5

MEDEDELING

7

INTERNATIONAAL

Voormalig FNV bestuurder Catelene Passchier opnieuw gekozen als voorzitter van werknemersdelegatie in Beheersraad van de ILO voor de periode 2021-2024

Voorzitter werknemersdelegatie Beheersraad

[Catelene Passchier is wederom gekozen als voorzitter](#) van de werknemersgroep in de Beheersraad van de ILO (Internationale Arbeidsorganisatie van de Verenigde Naties). Zij verlengt daarmee haar eerste termijn met nog eens drie jaar. In 2017 was Catelene al eerder als tweede vrouw ooit en tweede Nederlander gekozen in deze functie.

Volg het ILO nieuws via [Twitter](#).

De verkiezing vond plaats vlak na de – sinds haar oprichting- eerste *virtuele* Internationale Arbeidsconferentie van de ILO, die normaliter jaarlijks in Geneve wordt gehouden.

Rol ILO bij herstel van de Covid-crisis

Dit jaar stond het effect van de Covid-19 crisis prominent op de agenda van de Arbeidsconferentie. Catelene heeft daarbij een belangrijke rol gespeeld om te komen tot een z.g. [Global Call to Action](#), waarin de noodzakelijke maatregelen beschreven staan voor een duurzaam en eerlijk herstel van de pandemie. Hierbij moet lange termijn schade aan de economie en maatschappij worden vermeden. Een wereldwijd fonds voor sociale zekerheid onder regie van de ILO zou daarbij een belangrijk instrument kunnen zijn.

Een leven lang werken met vakbonden

Catelene: 'Ik zet me in voor werkenden overal ter wereld. Voor mij heeft sociale rechtvaardigheid drie dimensies: klasse, kleur en gender. Eerlijk (ver)delen gaat om het erkennen en aanpakken van deze dimensies, die elkaar vaak versterken. Ik vind het een voorrecht om dat te doen als voorvrouw van de vakbonden wereldwijd. Voor mij is het wezen van vakbonden: werken met en niet voor mensen, en bevorderen dat ze - door zich te organiseren met anderen in dezelfde situatie - sterker worden en op kunnen komen voor verbetering van hun werk en hun leven. Solidariteit met degenen die steun nodig hebben, in eigen buurt of wereldwijd, hoort daar ook onlosmakelijk bij.'

EUROPEES VAKBONDSNIEUWS

23 juni Internationale actiedag voor de publieke diensten – ook FNV deed mee!

Op 23 juni was het [Internationale Dag](#) voor de publieke diensten. De [Europese Vakbondskoepel EPSU](#) heeft ook actie gevoerd online en in Brussel voor waardering van goede publieke diensten. Tijdens de coronacrisis is duidelijk gebleken dat mensen in de publieke sector onmisbaar zijn. Echter de waardering blijft uit. Werkenden in de sector kampen met lage lonen, hoge werkdruk en te weinig collega's. Ook is er de laatste jaren ontzettend veel bezuinigd en geliberaliseerd.

Voor geïnteresseerden zijn er [foto's](#) van de actiedag alsmede [een mooi en krachtig filmpje](#) opgenomen namens de FNV.

Vakbondsoverwinning: voor het eerst staat sociale conditionaliteit in het landbouwbeleid

Het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) is altijd een Europees onderwerp met veel emoties en geharrewar, het gaat ook om een grote pot met geld. Afgelopen week is er eindelijk [een akkoord](#) bereikt tussen de Raad en het Europees Parlement over het GLB 2023-2027. Voor het eerst in de geschiedenis zijn de EU instellingen het eens geworden over een landbouwbeleid dat rekening houdt met de omstandigheden van miljoenen werkenden in de landbouw in Europa. Mede dankzij de onvermoeibare inzet van de Europese vakbondskoepel voor de agrarische sector, EFFAT, waar de FNV ook lid van is. Sociale conditionaliteit wordt voor het eerst als onderwerp in het GLB benoemd. [Secretaris-generaal Kristjan Bragason zei](#) het volgende: "Today's agreement on CAP (Common Agricultural Policy = gemeenschappelijk landbouwbeleid) is a great news for all farm workers in Europe. EFFAT's demand for social conditionality seemed to be hopeless months ago. Only thanks to the support and mobilisation of our affiliates and our allies it was finally possible to achieve a CAP that will help in counteracting workers' rights violation. We now call on agricultural ministers to confirm the deal at the AgriFish Council (= Ministers van Landbouw) meeting taking place next week".

Kortom dankzij de steun en mobilisatie van alle aangesloten bonden bij EFFAT, is het gelukt om sociale conditionaliteit in het gemeenschappelijk landbouwbeleid te krijgen. Een mooi resultaat van samenwerkende vakbonden in Europa.

Helaas is het wel zo dat de lidstaten vrijwillig vanaf 2023 (pas vanaf 2025 verplicht) beginnen met de implementatie van sociale voorwaarden, kortom vakbonden zullen bovenop de implementatie moeten zitten. Ook andere belangrijke sociale elementen maken deel uit van de deal:

- Farm advisory services zullen boeren informatie moeten verstrekken over arbeidsomstandigheden aan werkenden
- Lidstaten zouden ook de mogelijkheid hebben om arbeidsomstandigheden en –voorwaarden te bevorderen als deel van hun sectorale interventies.

Uiteraard blijft 'the devil in the detail' en is het een kwestie van hoe woorden geïnterpreteerd worden, maar het blijft een feit dat een mooi resultaat is dat sociale conditionaliteit na jaren eindelijk in het landbouwbeleid genoemd wordt. EFFAT juicht de sterkere link tussen het GLB en de European Green Deal toe. Natuur- en milieuorganisaties, en groene partijen zijn over dit onderdeel van het GLB teleurgesteld. De subsidies worden volgens hen wederom niet gebruikt voor vergroening van de landbouw.

NIEUWS UIT EUROPA

Europees Sociaal Partners beginnen weer te onderhandelen over een nieuwe werkprogramma

Europees Sociaal Partners, zoals het Europees Verbond van Vakverenigingen (EVV) waar de FNV lid van is, beginnen weer te onderhandelen over een nieuw werkprogramma. De onderhandelingen vinden uiteraard plaats met de werkgevers verenigd in Business Europe, UAEMPE (MKB koepel), en CEEP (werkgevers in publieke sectoren). Het [huidig zesde werkprogramma \(2019-2021\)](#), verlengd door de COVID-19 crisis, loopt dit jaar af. Het werkprogramma wordt autonoom genoemd omdat het uitgevoerd wordt door Europees sociale partners met hulp van de nationale aangesloten organisaties. De onderhandelingen zullen gaan over welke sociaal-economische onderwerpen er opgepakt zullen worden door de sociaal partners maar zeker ook over de instrumenten die daarbij horen (seminars, gemeenschappelijke verklaringen, richtlijnen of raamwerk overeenkomsten). Inmiddels zijn de eerste verkennende gesprekken al gevoerd.

Europese Raamovereenkomst actief ouder worden

In maart 2017 sloten Europees Sociale Partners [een raamovereenkomst actief ouder worden](#) af. Vervolgens is het de bedoeling dat nationale sociale partners met de raamovereenkomst aan de gang gaan en terug rapporteren welke acties er zijn uitgevoerd. In Nederland doen sociale partners dat via de [Stichting van de Arbeid](#). Op de website is terug te lezen hoe sociale partners in Nederland de Europese overeenkomst hebben geïmplementeerd of uitgevoerd. 2021 is het laatste jaar waarin gerapporteerd moet worden. Er zijn tenminste 11 bedrijven bekend via internetdiensten aanbieden om

Groeiend gebruik van kunstmatige intelligentie om werknemers te monitoren

Het Europees Vakbondsinstituut (ETUI) heeft onlangs een [rapport gepubliceerd over het gebruik van kunstmatige intelligentie op de werkplek](#). Vermoedelijk zijn werkgevers die software gebruiken om werknemers te monitoren, in strijd met de EU privacy richtlijnen. Tijdens de COVID-19 crisis is het gebruik van programma's om werknemers te monitoren (hoeveel schermtijd, toegang tot webcam etc.) toegenomen. Er zijn tenminste 11 bedrijven bekend die via internet pakketten aanbieden aan werkgevers om controle te krijgen over de computers van hun werknemers. Dit soort advertenties is in strijd met de EU regelgeving inzake gegevensbescherming, toch wordt er nog meer geadverteerd. De situatie wordt er niet beter op nu er zwakke voorstellen rondom kunstmatige intelligentie door de Europese Commissie gepresenteerd zijn. Het gebruik en de verkoop van zulke 'hoog risico' systemen is toegestaan, mits ze onderworpen worden aan een soort zelf evaluatie en interne checks. Het rapport van ETUI geeft al aan dat zo niet de rechten van werkenden en burgers beschermd worden maar grote technologie aanbieders de vrije hand krijgen. Het EVV het Europees Parlement verzocht om deze onevenwichtigheid aan te pakken en te corrigeren.

Nieuw Strategisch kader voor gezondheid en veiligheid op het werk 2021-2027

Op 28 juni publiceerde de Europese Commissie het [nieuwe strategisch EU-kader voor gezondheid en veiligheid op het werk 2021-2027](#). Deze nieuwe strategie is gericht op drie horizontale doelstellingen:

1. Het in goede banen leiden van de veranderingen als gevolg van de groene, digitale en demografische transitie en de veranderingen in de traditionele werkomgeving;
2. Het verbeteren van de preventie van ongevallen en ziekten op het werk, en;
3. Het vergroten van de paraatheid voor eventuele toekomstige crises.

De Europese Commissie benadrukt dat er afgelopen decennia weliswaar vooruitgang is geboekt: het aantal dodelijke arbeidsongevallen in de EU is tussen 1994 en 2018 met ongeveer 70 % gedaald, maar –zo zegt de Commissie: er moet nog meer worden gedaan, want er vonden in 2018 in de EU-27 toch nog 3 300 dodelijke ongevallen en 3,1 miljoen niet-dodelijke ongevallen plaats. Elk jaar overlijden meer dan 200 000 werknemers aan werk gerelateerde ziekten.

Dat is ook de reden dat de EU vakbonden (en de S&D fractie in het Europees Parlement) de Commissie vroegen om een “vision-zero”: een strategie om ervoor te zorgen dat het aantal dodelijke en niet-dodelijke ongelukken zo snel mogelijk terug gebracht wordt tot nul! Dat gaat niet vanzelf, het gaat ook niet lukken met enkel betere communicatie en voorlichting, daarvoor hebben we harde wetgeving nodig om bijvoorbeeld het werken met gevaarlijke en reprotoxische stoffen aan strikte banden te leggen.

Ook Nicolas Schmit, Eurocommissaris Sociale zaken en Werkgelegenheid, benadrukte het belang van de “vision zero”: “....We moeten streven naar een “Vision Zero”-benadering met betrekking tot werkgerelateerde sterfgevallen in de EU. Bij gezond zijn op het werk gaat het niet alleen om onze fysieke toestand, maar ook om onze geestelijke gezondheid en ons welzijn.”

Maar qua daadwerkelijke maatregelen, valt de nieuwe Strategie van de Europese Commissie toch tegen. “Vision Zero” lijkt met name gerealiseerd te gaan worden door promotie van data verzamelen, werkgroepen en het versterken van de handhaving (zonder verplichtingen daartoe op nationaal niveau). Esther Lynch, deputy General Secretary van onze Europese vakbondskoepel ETUC, reageerde daarom teleurgesteld: “However, the Commission haven’t followed good intentions with sufficient action. Warm words aren’t good enough when the number of workplace accidents are rising and more than 100,000 people die each year of work-related cancer and ergonomic and psychosocial risks are on the rise..”.

De Commissie kondigt aan dat zij de richtlijn arbeidsplaatsen en de richtlijn beeldschermapparatuur gaat herzien en de beschermende maximumconcentraties voor asbest en lood gaat actualiseren. Maar deze aankondiging is eigenlijk een gevalletje “oude wijn in nieuwe zakken” want de herziening van de asbestrichtlijn stond al lang aangekondigd voor 2022 en ook de herziening van de vijfde batch van de Richtlijn carcinogene en mutagene stoffen, waaronder kobalt, was al aangekondigd.

Lood en loodverbindingen worden algemeen beschouwd als een groep stoffen die gevaarlijk voor zowel de menselijke gezondheid als het milieu zijn. Ze zijn geclassificeerd als “voor de mens vergiftige stoffen” en vallen momenteel onder de reikwijdte van de CAD waar zij de enige stoffen zijn met een bindende grenswaarde voor beroepsmatige blootstelling (BOEL) en een bindende biologische blootstellingsgrens (BLV), aangevuld met een verplichte verplichting voor werkgevers om toezicht te houden. De EU-grenswaarden (150 g lood/m³ en 700 µg lood/L-bloed) voor lood en loodverbindingen zijn in het begin van de jaren tachtig vastgesteld en sindsdien nooit meer bijgewerkt.

Samen met de Europese vakbondskoepel ETUC, heeft FNV de Commissie herhaaldelijk opgeroepen tot herziening van deze waarden. Vooral in het licht van de nieuwste wetenschappelijke en technische ontwikkelingen en de vaststelling van meer beschermende grenswaarden in een deel van de EU-lidstaten.

Nu kondigt de Europese Commissie eindelijk aan dat lood aangepast gaat worden in de Richtlijn betreffende de bescherming tegen risico's van chemische agentia op het werk (CAD) maar het is een gemiste kans dat de blootstelling aan lood en loodverbindingen niet opgenomen gaat worden onder de striktere voorwaarden van de Richtlijn carcinogenen en mutagene stoffen (batch V).

Van lood en loodverbindingen is bekend dat zij (negatief) effect kunnen hebben op nakomelingen. Maar loodverbindingen zijn zeker niet de enige stoffen die op grote schaal aanwezig zijn op de werkplek die giftig zijn en de voortplanting nadelig beïnvloeden (reprotoxische stoffen), ditzelfde geldt o.m. voor bisfenol A, ftalaten, aprotische oplosmiddelen, enz. Volgens schattingen worden ongeveer 2 miljoen werknemers in de EU-lidstaten op het werk blootgesteld aan ten minste één reprotoxische stof. Het is daarom teleurstellend dat de Commissie enkel met het concrete voornemen komt van: “identifying a priority list of reprotoxicants to be addressed through the relevant directives by the end of 2021”.

Ook kondigt de Commissie aan dat er een EU-initiatief op het gebied van geestelijke gezondheid op het werk aan gaat komen, maar hierbij voorziet de Europese Commissie geen wetgevende initiatieven, enkel ondersteunende activiteiten zoals een campagne en analyses.

VERDIEPING

EU actie tegen Hongaarse wet die voorlichting aan minderjarigen over homoseksualiteit en transgenderthema's verbiedt

Het Hongaarse Parlement heeft begin juni ingestemd met een omstreden wet die voorlichting aan minderjarigen over homoseksualiteit en transgenderthema's verbiedt. De wet was een voorstel van de conservatieve Fidesz-partij.

In de wet staat dat materiaal dat "afwijking van de genderidentiteit, geslachtsveranderingen en homoseksualiteit promoot" niet mag worden getoond aan mensen onder de 18.

Dat heeft ook gevolgen buiten het klaslokaal. Zo mogen sommige boeken straks niet meer uitgegeven worden of films vertoond worden.

De omstreden Hongaarse wet kwam vorige week in de publieke aandacht toen de UEFA, het Europese voetbalbestuur, een plan van de stad München verwierp om het stadion in LGBTQ-regenboogkleuren te verlichten voor de voetbalwedstrijd tussen Duitsland en Hongarije.

UEFA Respects the Rainbow

Today, UEFA is proud to wear the colours of the rainbow.

It is a symbol that embodies our core values, promoting everything that we believe in - a more just and egalitarian society, tolerant of everyone, regardless of their background, belief or gender.

Some people have interpreted UEFA's decision to turn down the city of Munich's request to illuminate the Munich stadium in rainbow colours for a EURO 2020 match as 'political'. On the contrary, the request itself was political, linked to the Hungarian football team's presence in the stadium for this evening's match with Germany.

For UEFA, the rainbow is not a political symbol, but a sign of our firm commitment to a more diverse and inclusive society. #EqualGame #EURO2020

Het Europese voetbalbestuur zei woensdag dat het de LGBT-vlag niet als een politiek symbool beschouwt. In bovenstaande op Twitter gepubliceerde verklaring waarin het logo is bijgewerkt om de regenboogvlag te tonen, zei de UEFA dat haar beslissing om het verzoek van München af te wijzen niet politiek was, maar dat het verzoek van München wél politiek van aard was, gekoppeld aan de aanwezigheid van het Hongaarse voetbalteam in het stadion voor de wedstrijd van vanavond met Duitsland.

München reageerde op het UEFA-verbod door in plaats van het stadion veel monumenten (waaronder het monument naast het stadion) in regenboogkleuren te versieren.

Door deze actie van de UEFA, ontstond er een Twitterstorm met grote publieke aandacht voor de discriminatoire Hongaarse wet. Ook de EU politieke leiders mengden zich nu in het debat. Op instigatie van België, schreven de Benelux landen op een Verklaring, waarin België Nederland en Luxemburg hun grote zorgen uitspraken over de discriminatoire Hongaarse wet:

Meer dan de helft van de EU-landen, waaronder de zwaargewichten Duitsland, Frankrijk, Italië en Spanje, hebben een gezamenlijke verklaring ondertekend waarin ze hun "ernstige bezorgdheid" over de Hongaarse wet uiten en de commissie oproepen tot actie.

Declaration of Belgium, the Netherlands, Luxemburg,

We express our grave concern about the adoption by the Hungarian Parliament of amendments which discriminate against LGBTIQ persons and violate the right to freedom of expression under the pretext of protecting children.

These amendments to a number of Hungarian laws (Child Protection Act, Act on Business Advertising Activity, Media Act, Family Protection Act and Public Education Act) introduce a prohibition of the "portrayal and the promotion of gender identity different from sex at birth, the change of sex and homosexuality" for persons under 18.

It represents a flagrant form of discrimination based on sexual orientation, gender identity and expression and hence deserves to be condemned. Inclusion, human dignity and equality are core values of our European Union, and we cannot compromise on these principles.

These amendments also violate the freedom of expression, by limiting the freedom to hold opinions and to receive and impart information without interference by public authority, as enshrined in the Charter of Fundamental Rights of the European Union.

Stigmatizing LGBTIQ persons constitute a clear breach of their fundamental right to dignity, as provided for in the EU Charter and international law.

Beyond the discussions taking place at the General Affairs Council, we urge the European Commission as Guardian of the Treaties to use all the tools at its disposal to ensure full respect for EU law, including by referring the matter to the ECJ.

We stand to protect the rights of all EU citizens.

Uiteindelijk heeft meer dan de helft van de EU lidstaten de gezamenlijke verklaring ondertekend. [Demissionair premier Mark Rutte](#) sprak zich het felst uit: "Voor mij hebben ze (Hongarije MB) dan niets meer te zoeken in de EU", zei hij bij aankomst op de EU-top in Brussel. Premier Orban van Hongarije stelde zich op het standpunt dat de wet de wet "de rechten van kinderen beschermt". In de Raad bleken enkel [Polen en Slovenië de positie van Hongarije te steunen](#).

Het Europees Parlement tooide de regenboogvlag op het Parlementsgebouw in Brussel en op alle nationale vertegenwoordigingen van het Europees Parlement. De voorzitter van het Europees Parlement, David Sassoli, schreef de Europese Commissie dat het Europees Parlement de onmiddellijke activering van het zogenoemde 'conditionaliteit mechanisme' eiste (dat betalingen aan Hongarije uit gemeenschappelijke EU fondsen afhankelijk maakt van het handhaven van de rechtsstaat).

Ursula von der Leyen, de voorzitter van de Europese Commissie, noemde de Hongaarse wetgeving "een schande" en bestempelde als in strijd met fundamentele EU-waarden: "Dit wetsvoorstel discrimineert duidelijk mensen op basis van hun seksuele geaardheid", [zei Von der Leyen](#). De Commissievoorzitter heeft niet gespecificeerd welke juridische stappen de Commissie gaat nemen, maar het meest waarschijnlijke scenario is dat de Commissie een inbreukprocedure tegen Hongarije zal starten, waarmee de Commissie Hongarije formeel kan opdragen de uitvoering van het wetsvoorstel stop te zetten. Als Hongarije niet aan dat verzoek voldoet, kan de zaak worden doorverwezen naar het Europese Hof van Justitie.

MEDEDELING

De FNV Internationaal/Europa nieuwsbrief verschijnt 2-wekelijks op donderdag behalve tijdens de (school-)vakanties en feestdagen. I.v.m. de zomerperiode verschijnt de eerstvolgende nieuwsbrief weer op donderdag **9 september 2021**. De Redactie van de nieuwsbrief wenst een ieder een fijne zomervakantie toe.

FNV, Team Europa en Internationale Zaken van de Beleidsadviesgroep

📮: Postbus 9208 | 3506 GE Utrecht

☎: +31 (0)88-3681432

✉: europanieuws@fnv.nl

<https://twitter.com/EuropaFnv>